

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 554)

Terörle Mücadele Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/802)

T.C.

Başbakanlık

8.4.1991

Kamunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: K.K. Gn.Md. 07/101-159/01570

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 5.4.1991 tarihinde kararlaştırılan "Terörle Mücadele Kanunu Tasarısı" ile gerekçesi ekte gönderilmiştir. Komisyonlarda ve Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ederim.

Yıldırım Akbulut

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Terörizm, tarihin en eski zamanlarından beri toplumları ve ülkeleri tehdit etmektedir. İçinde bulunduğumuz yüzyılda terörizm gün geçtikçe yaygınlaşmıştır. Uygulama alanı olarak seçilen bazı küçük ülkelerde başarıya ulaşmış, uygulayıcı olan bazı ülkeleri cesaretlendirmiş, böylece terör alanı gittikçe genişlemiştir.

Bu safhadan sonra terörizm, tehdit olmaktan çıkmış ve büyük bir tehlike olarak önümüze gelmiştir. Bazı terörist devletlerce gösterilen destek, zamanla terörizmin boyutlarının büyümesine ve uluslararası nitelik kazanmasına neden olmuştur.

Halkın iradesi ve bu iradeye dayalı olarak kurulmuş meşru yönetimleri hedef olarak yıkmayı amaçlayan ve hiçbir sınıf tanımadan her türlü insanî değerlerden uzak başvuru alanı şiddet olayları şeklinde cereyan eden terörizm illetinin son yıllarda özellikle demokratik hür dünya ülkelerinde yarattığı tahribat her geçen gün artmaktadır. Bu da özgür ve hürriyeti seçmiş toplumları tedirgin etmektedir.

Genellikle ideolojik hedefli ufak ve büyük çaptaki terör örgütleri her ülkede mevcut bulunmaktadır. Bu örgütlerin faaliyetleri sonucu kendini gösteren terörizm halen Dünyadaki bir çok ülkenin başını yoğun bir biçimde ağrıtmaya devam etmekte, açtığı yaralar gittikçe büyümektedir.

Bu sebeple terörizm, her zaman devlet ve hükümetlerin gündeminde olması gereken, her an acil ve kısa sürede alınması gerekli tedbirleri kapsayan bir konudur. Çünkü terörizm zaman ve sınır tanımadan gelişmesine uygun zeminleri değerlendirerek hareket sahnesine çıkmaktadır. Bu da terörizme karşı her dönemde etkili, akılcı ve kararlı bir mücadele programı ve araçlarının ön planda ve hazır bulundurulmasını zorunlu kılmaktadır.

Bilindiği gibi ülkemiz de coğrafi konumu itibarıyla terörizme hedef olan bir ülke durumundadır. Bu sebeple de yıllardan beri bu mücadelenin içerisindeyiz. Türkiye Cumhuriyeti başından beri, dost ve müttefiklerimizin "Terörizm" karşısındaki kesin tavır alması icap ettiğinin

inancında olduğunu defalarca tekrarlamış ve çeşitli uluslararası toplantılarda konuyu gündeme getirmeye çalışmıştır.

Terörü, mevcut devlet düzeni içinde sadece belirli bir siyasî organın veya sosyal bir grubun karşılığı olarak görülmemesi gerçeğini ülkemiz, 1980 öncesi yaşadığı dehşet verici olaylar ve edindiği acı tecrübelerle öğrenmiştir.

Ülkeler, yönetimler, demokrasinin kurallarına göre terörü değerlendirmekte, buna karşılık terörizm hiç bir kural tanımaksızın faaliyet göstermektedir. İnsanlık dışı, kural dışı, hukuk dışı eylem, ideoloji ile şartlanmıştır. Kanunî ve ideolojik açıdan mahkûm edilmesi gereken terörün, ayrıca pratik olarak mahkûm edilmesi, barış içinde bir arada kendi anayasal sınırları doğrultusunda yaşayarak Dünya insanlarının terörün yaratacağı acıyı çekmemeleri için zaruridir.

Bazı Batı ülkeleri ve diğer ülkelerde uygulanan “Kamu Düzeninin Sağlanması, Terörist Gruplarla Mücadele, Şiddet Suçlarının Önlenmesi” kanunlarında görüldüğü gibi ülkemizde de Anayasa çerçevesinde hukuka ve demokratik hak ve özgürlüklere uygun olarak kanunî düzenlemeye ve uzun vadeli terörizm tehdidine karşı tedbirlere ihtiyaç bulunduğu zarureti ortaya çıkarmıştır.

Bir yandan Anayasanın tanıdığı temel hak ve hürriyetlere saygısı olmayan, şiddeti vasıta edinmiş terörizmle mücadele ederken, diğer taraftan çağdaş demokratik toplum düzenine ulaşmak için şiddeti vasıta kılmayan düşünceleri ifade etme hürriyeti ile şiddeti benimsemeyen düşüncelerin örgütlenebilmesi hürriyetini kısıtlayıcı hükümlerde de iyileştirici düzenlemeler yapmak gerekmektedir.

Bilindiği gibi yapıldığı zamanın liberal-muhafazakâr ideolojinin ürünü olan 1889 tarihli İtalyan Zanardelli Kanunundan iktibas olunarak 1.3.1926 tarih ve 765 sayı ile hukuk hayatımıza intikal ettirilen Türk Ceza Kanununun kabul edilen ilk şeklinde, 141 inci madde, vatana karşı işlenen suçları öğrenipte yetkili mercilere ihbarda bulunmayanları, 142 nci madde ise asker yazma ile Türkiye Cumhuriyetinin tarafsızlığını ihlal fiillerini cezalandırmakta idi.

Türk Ceza Kanununun 141 ve 142 nci maddeleri 11.6.1936 tarihli ve 3038 sayılı Kanunla değiştirilerek, 1930 tarihli İtalyan Ceza Kanunundaki düzenleme iktibas olunmuştur. Rocco Kanunu olarak da bilinen 1930 Tarihli İtalyan Ceza Kanunundan alınan 141 inci madde “memleket dahilinde içtimai bir zümrenin diğerleri üzerinde tahakkümünü şiddet kullanmak suretiyle tesis etmeye ve içtimai bir zümreyi şiddet kullanarak ortadan kaldırmaya ve memleket dahilinde teşekkül etmiş iktisadî veya içtimai nizamları şiddet kullanarak devirmeye matuf cemiyetleri tesis etmek, bu cemiyetleri idare etmek veya bu kabil cemiyetlere girmek” fiillerini, 142 nci madde ise bunların propagandasını cezalandıran hükümler haline gelmişlerdir.

Ancak Türk Ceza Kanununa 141 ve 142 nci maddeler Rocco Kanunu diye bilinen İtalyan Ceza Kanunundan iktibasla girmekle beraber, bilahare yapılan müteaddit değişikliklerle ve özellikle “cebiri unsuru” bu maddelerin metinlerinden çıkarılmakla Rocco Kanunuyla hiç bir ilişkisi kalmamış ve suçun orijinalitesi bozulmuştur. İtalya’da Ceza Kanunu 1951 yılında gözden geçirilmiş, bazı hükümleri kaldırılırken Ceza Kanunumuzdaki 141 inci maddenin muadili olan 270 ile 142 nci maddenin muadili olan 272 nci maddelere dokunulmamıştır. İtalya’da bu maddelerin cebiri unsurunu ihtiva etmeleri sebebiyle komünist, sosyalist veya kralcı örgütlerin kurulmalarına, bu örgütler şiddeti vasıta kılmadıkları takdirde, ceza hukuku yönünden bir engel bulunmamaktadır. Keza şiddetin vasıta kılınması halinin dışında bu fiillerin propagandası da cezalandırılmamaktadır.

163 üncü maddeye gelince; bu madde Türk Ceza Kanununun ilk kabul edildiği tarihteki şekliyle dinî veya dinî hissiyatı veya dinen mukaddes tanınan şeyleri alet ederek her ne suret ve sıfatla olursa olsun Devletin emniyetini ihlal edebilecek harekete halkı teşvik veya bu şekilde cemiyet kuranları cezalandırmakta, dinî fikirlere ve hislere dayanan siyasî cemiyetlerin kurulmasını yasaklamakta idi. Bu maddenin kaynağı İtalyan Zanardelli Kanunu olmayıp Hiyaneti Vataniye Kanunudur. Madde şimdiki halini 10.6.1949 tarihli ve 5435 sayılı Kanunla almış, 22.1.1983 tarihli ve 2787 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle de cezaları ağırlaştırılmıştır. Maddeye 24.7.1953 tarih ve 6187 sayılı Vicdan ve Toplanma Hürriyetinin Korunması Hakkında Kanununun 1 inci maddesi hükmü, cezası ağırlaştırılarak, dördüncü fıkra olarak alınmış, propağandanın bazı mahallerde veya bazı mensupları arasında yapılması ağırlaştırıcı sebep olarak ihdas edilmiştir.

Görüldüğü üzere başlangıçta liberal ve hürriyetçi karakteri olan hükümler yapılan değişikliklerle bu niteliğini kaybetmişlerdir. Millî bünyeyi sarsacak yıkıcı cemiyetlerin ve bu cemiyetlerin şiddet kullanmak suretiyle vaki olacak fiilî hareketlerinin menedilmesi şüphe yokki bir zarurettir. Ancak bu yapılırken düşünceyi ifade hürriyeti ile bu düşünce etrafında örgütlenme hürriyetinin de zedelenmemesi gerekir. Nitekim, Ceza Kanununun 141, 142 ve 163 üncü maddeleri, mevcut şekilleriyle, düşünceyi ifade hürriyeti ile düşüncelerin örgütlenebilmesi hürriyetini kısıtlayıcı mahiyet iktisap etmişlerdir. Bu sebeplerle hem Devletin maddî düzenini korumak ve hem de düşünceyi ifade ve örgütlenme hürriyetini sağlamak ve böylece bu iki hukukî menfaati dengeli ve çağdaş demokratik hukuk düzenine uygun hale getirmek için bu maddeleri yürürlükten kaldırarak, bunların yerine yeni bir hüküm getirmek zorunluğu ortaya çıkmıştır. Bu şekilde bir düzenleme yapılsa dahi bu kez ağır ceza müeyyideleri muhtevi 2 sayılı Hiyaneti Vataniye Kanunu, 6187 sayılı Vicdan ve Toplanma Hürriyetlerinin Korunması Hakkında Kanun ile 2908 sayılı Dernekler Kanununda düşünceyi ifade ve örgütlenme hürriyetini kısıtlayıcı hükümler devreye gireceğinden, zikredilen Kanunlardan ilk ikisinin ve 2908 sayılı Kanundaki bazı hükümlerin yürürlükten kaldırılması gerekmektedir.

Bu arada bir yandan çağdaş demokratik hukuk düzenine uygun düzenlemeler yapılırken, diğer yandan toplumsal barışa da katkı sağlamak üzere, çeşitli nedenlerle suç işlemiş kişileri tekrar topluma kazandırmanın ve kendilerine bu hususta bir fırsat tanınmasının da gerekli olduğu sonucuna varılmıştır. Ancak bunu sağlamak için geçmişte çıkarılan ve cezaları bütün neticeleriyle ortadan kaldıran Af Kanunlarının, suçluluğu önlemek yerine aksine sonuç vererek affı takiben cezaevlerinin kısa bir süre sonra dolmasını ve özellikle affa mazhar olmuş kişilerin bir kısmının tekrar suç işlemelerini önleyemediği gözönünde bulundurarak, cezaların bütün neticeleriyle affı yerine mahkemelerce kesinleşmiş mahkûmiyetlerin infazının geri bırakılmasına karar verilmesi, bu durumda olanların dava veya ceza zaman aşımı süresi içinde tekrar suç işlemeleri halinde infazı geri bırakılan cezalarını çekmeleri ve şartla tahliye hükümlerinden yararlanamamaları şeklinde düzenleme yapılması halinde yukarıda sözü edilen sakıncaların ortadan kalkacağı düşünülmektedir.

Tasarı ile terör tarif edilmekte, terörizmle mücadelede cezalandırma ve yargılama usullerinde yeni hükümler getirilmekte, görevli kuruluş ve personelin güvence altına alınması gibi hususlara yer verilmekte, düşünceyi ifade ve örgütlenme hürriyetlerini kısıtlayan kanunlar ve hükümler yürürlükten kaldırılarak bunların yerine kaim olmak ve fakat şiddeti vasıta kılmayan düşünceyi ifade hürriyeti ile bu düşünceler etrafında örgütlenme hürriyetini koruyan düzenleme yapılmakta, toplumsal barışa da katkı sağlamak üzere çeşitli nedenlerle suç işlemiş kişileri topluma kazandırmak için kesinleşmiş mahkûmiyetlerinin infazının bir defaya mahsus olmak üzere mahkemelerce geri bırakılmasına imkân sağlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Bu maddede terörün tanımı yapılmaktadır.

Maddede, Türk Ceza Kanununda geçen ve aslında örgüt karşıtı olarak kullanılan bazı kelimelerin de uygulamada tereddüte meydan verilmemesi için örgüt anlamına geldiği açıkça ifade olunmaktadır.

Madde 2. — Maddenin birinci fıkrasında, Kanunun 1 inci maddesinde belirlenen terör amacına ulaşmak için meydana getirilmiş örgütlere girerek toplu veya bireysel olarak bu amaç doğrultusunda suç işleyen veya sadece örgüt mensubu olan kişiler terör suçlusu olarak kabul edilmekte; ikinci fıkrasında ise, terör suçu işlemek amacıyla kurulmuş örgüte mensup olmasa dahi, bu örgüt adına suç işleyen kişi de terör suçlusu sayılmakta, haklarında bu Kanun hükümlerinin uygulanacağı ifade olunmaktadır.

Madde 3. — Maddede belirtilen suçlar mutlaka terör suçu sayıldığından, bu suçları işleyen kişi veya kişiler, bir örgüte mensup olup olmadıklarına bakılmaksızın, terör suçlusu kabul edilecekler ve haklarında bu Kanun hükümleri uygulanacaktır.

Madde 4. — Bu maddede sayılan suçlar, ancak tanımı 1 inci maddede yapılan terör amacıyla işlendikleri takdirde terör suçu sayılacaklar ve failleri hakkında bu Kanun hükümlerine göre işlem yapılacaktır.

Madde 5. — Bu maddede, terör suçu faillerine verilecek cezalarda ne şekilde artırım yapılacağı belirtilmektedir.

Madde 6. — Bu madde ile terör örgütlerinin suça hedef olarak kabul ettiği kimselerin isim veya kimliklerini açıkça belirterek veya açıkça belirtilmese dahi, bu şahısların kim olduğunun kolayca anlaşılmasını sağlayacak şekilde veya terörle mücadelede görev almış kamu görevlilerinin hüvviyetlerini açıklayanlar veya yayınlayanlar veya bu yolla kişileri hedef gösterenler, keza terör örgütlerinin bildiri ve açıklamalarını basan veya yayınlayanlar ağır para cezasıyla cezalandırılmaktadır. Ayrıca maddede yazılı fiillerin 5680 sayılı Basın Kanununun 3 üncü maddesinde belirtilen mevkatelerle işlenmesi halinde de mevkata sahipleri ile sorumlu müdürlerinin cezalandırılma esasları düzenlenmektedir.

Madde 7. — Maddede, bu Kanunun 3 ve 4 üncü maddesi ile Türk Ceza Kanununun 168, 169, 171, 313, 314 ve 315 inci maddeleri hükümleri saklı kalmak üzere baskı, cebir ve şiddet, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerini benimseyerek Anayasada belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini ve Devletin siyasi, hukuki, sosyal, laik ve ekonomik düzenini değiştirmek, Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk Devletinin ve Cumhuriyetinin varlığını tehlikeye düşürmek, Devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, Devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla örgüt kurma, bu şekilde kurulmuş örgütlerin faaliyetlerini düzenleme veya bu örgütleri yönetme ve bu örgütlerin propagandalarının yapılması ve her ne suretle olursa olsun yardım edilmesi fiilleri cezalandırılmaktadır.

Maddede, yardımların belirtilen mahallerde yapılması ağırlatıcı sebep sayılmaktadır. Ayrıca dernek, vakıf, sendika ve benzeri kurumların teröre destek olduklarının tespiti halinde bu yerlerin faaliyetlerinin durdurulacağı, mahkemece kapatılacakları ve mal varlıklarının müsaderesine karar verileceği belirtilmektedir.

Örgüt ile ilgili propagandanın Basın Kanununun 3 üncü maddesinde belirtilen mevkatelerle işlenmesi halinde verilecek ceza, maddenin son fıkrasında gösterilmektedir.

Madde 8. — Maddede, hangi maksat ve düşünce ile olursa olsun yazılı veya sözlü olarak bölücü propaganda ve bu maksatla toplantı ve gösteri yürüyüşü yapmak cezalandırılmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında ise, bu fiillerin Basın Kanununun 3 üncü maddesinde belirtilen mevcutelerle işlenmesi halinde verilecek ceza gösterilmektedir.

Madde 9. — Maddede, bu Kanun kapsamına giren suçlarla ilgili davalara Devlet Güvenlik Mahkemelerinde bakılacağı ve faileri hakkında bu Kanun ile 2845 sayılı Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun hükümlerinin uygulanacağı ifade olunmaktadır. Bu durumda Devlet Güvenlik Mahkemeleri, teröristler hakkında öncelikle bu Kanunun öngördüğü yargılama usullerini uygularken, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri ile gerektiğinde usule ilişkin genel hükümleri de uygulayacaktır.

Madde 10. — Maddede, bu Kanun kapsamına giren suçları işlediğine dair hakkında kuvvetli emare bulunan sanığın, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 104 üncü maddesinde belirtilen tutuklama sebepleri olup olmadığına bakılmaksızın tutuklamasına karar verilebileceği belirtilmektedir. Hâkim tutuklama kararını verirken takdir hakkını kullanacaktır.

Madde 11. — Maddede, terör suçu sanıklarının tutabilecekleri avukat sayısı ile gözetim altında veya tutuklu veya hükümlü olanların avukatlarıyla görüştürülme usulü düzenlenmektedir.

Madde 12. — Maddede, terör suçu sanıklarına uygulanacak gözetim süresi belirtilmektedir.

Madde 13. — Terör suçlarının takip ve soruşturmasında ifade alan, operasyona giren ve olayın açığa çıkarılması için gerekli tespitlerde hazır bulunan, olay ve tespit tutanağı düzenleyenlerin tanık sıfatıyla dinlenilmelerinin ancak subuta yeterli delil bulunmaması hallerine inhisar ettirilmesi gerekir. Yeterli delil varken bu kişilerin tanık olarak dinlenmeleri, hele alenî duruşmada dinlenmeleri, bunların deşifre olmalarına ve terör örgütlerinin hedefi haline gelmelerine neden olmaktadır. Bu itibarla, bunların mutlaka tanık olarak dinlenmeleri lüzumuna karar verilmesi halinde, ifadelerinin gizli oturum yapılmak suretiyle alınması esası maddede öngörülmüştür.

Madde 14. — Maddede, bu Kanun kapsamına giren suçlardan dolayı verilen cezalar para cezası veya tedbire çevrilme veya tecil hadlerine girse dahi para cezası veya tedbire çevrilemeyeceği ve tecil edilemeyeceği esası getirilmektedir. Ayrıca sanıkların duruşmadaki hal ve tavırları haklarında Türk Ceza Kanununun 59 uncu maddesinin uygulanmasına imkân bahşetmeyecektir.

Madde 15. — Madde ile, muhbirlerin terör örgütlerinin hedefi haline gelmeleri önlenmektedir. Buna göre, prensip olarak bu Kanunun kapsamına giren suçları ve suçluları ihbar edenlerin hüviyetleri rızaları olmadıkça açıklanamayacaktır. Ancak ihbarın mahiyeti ihbarda bulunanların haklarında da suç teşkil ediyorsa o takdirde rızalarına bakılmaksızın hüviyetleri açıklanabilecektir.

Madde 16. — Maddede, zabıta amir ve memurlarının bu Kanunun kapsamına giren suçların soruşturma ve kovuşturması sırasında işledikleri suçlarla ilgili davalara Devlet Güvenlik Mahkemelerinde bakılacağı belirtilmektedir.

Madde 17. — Maddede, terörle mücadelede görev alan personelin bu görevlerini yaptıkları sırada işledikleri suçlardan dolayı tutuksuz yargılanmaları ve aleyhlerinde açılacak davalarda yeterli sayıda avukatla savunmalarına imkân sağlanması ve Devletçe avukatlara yapılacak ödemelerde Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine bağlı kalınmaması esas benimsenmektedir.

Madde 18. — Madde, terör suçundan mahkûm olanların infaz usulü ile bu suçtan tutuklu bulunanların muhafazalarına ilişkin hükümleri ihtiva etmektedir.

Madde 19. — Maddede, terör suçundan hükümlü olanlar için uygulanacak şartla salıverilme esasları gösterilmektedir.

Madde 20. — Maddede, terör suçundan hükümlü ve tutuklu bulunanlar için inşa edilecek özel tip ceza ve tutukevleri ile adliye ve zabıta nezarethanelerinin yapımlarında ihalelerin, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri dışında kalmasına imkân sağlayan sözü edilen Kanunun 89 uncu madde hükmüne göre yapılacağı belirtilmektedir.

Madde 21. — Madde ile, bu Kanunun kapsamına giren suç faillerinin yakalanabilmelerine yardımcı olanlara veya bunların yerlerini veya kimliklerini bildirenlere para ödülü verilmesi sağlanmaktadır. Maddeye göre ödül verilenler ayrıca İçişleri Bakanlığınca korumaya alınacaklardır.

Madde 22. — Maddede korumaya alınacaklarla ilgili hükümler gösterilmektedir. Korumaya ilişkin esas ve usuller Başbakanlıkça çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenecektir.

Madde 23. — Maddede, kamu görevlilerinden yurtiçinde veya dışında görevlerini ifa ederlerken veya sıfatları kalkmış olsa bile bu görevlerini yapmalarından dolayı terör suçluları tarafından yaralanmaları veya sakat bırakılmaları halinde kendilerine veya öldürülmeleri durumunda eşi ve çocuklarına bağlanacak aylık ve yapılacak yardımlar düzenlenmektedir.

Geçici Madde 1. — Bu maddede 31.12.1990 tarihine kadar suç işlemiş olanların haklarında verilecek cezaların infazının mahkemelerce geri bırakılmasına karar verilmesi esas ve usulleri getirilmektedir. Şüphesiz bu madde hükmünden geçici 4 üncü maddede sayılan suçları işleyenler faydalanamayacaklardır.

Geçici Madde 2. — 31.12.1990 tarihine kadar işlenmiş olan suçlar sebebiyle verilen ölüm cezalarının yerine getirilmeyeceği ve bu suretle 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 19 uncu maddesi hükmüne göre çektirilmesi gereken cezanın infazının geri bırakılmasına mahkemece karar verileceği maddede belirtilmektedir.

Geçici Madde 3. — Maddede, 31.12.1990 tarihine kadar işledikleri Türk Ceza Kanununun 119 uncu maddesinde öngörülen fiillerden dolayı hazırlık tahkikatı yapılmakta olanlar hakkında Cumhuriyet savcısınca mezkûr maddenin uygulanmasının geri bırakılmasına karar verileceği belirtilmektedir.

Geçici Madde 4. — Maddede, geçici 1 ve 2 nci madde hükümlerinden yararlanamayacak olanlar gösterilmektedir.

Geçici Madde 5. — Maddede, geçici 1, 2 ve 3 üncü madde hükümlerinden yararlananlar işledikleri suçun dava veya ceza zamanasını süresi içinde yeniden iki yıldan fazla hürriyeti bağlayıcı cezayı gerektiren kasıtlı bir cürüm işlemeleri halinde, haklarında hükmedilmiş veya hükmedilecek cezaların infaz edileceği, geçici 1 inci maddenin (b) bendine göre infazı geri bırakılan cezaların infaz edilmeyen kısmının aynen çektirileceği, bu hükümlerin şartla tahliye ve diğer indirim hükümlerinden yararlanamayacakları ve ölüm cezaları yerine getirilmeyenlerin ömür boyu hapiste kalacakları belirtilmektedir.

Yine bu maddeye göre, belirlenen sürelerde suç işlemeyenler hükümlü oldukları cezaı çekmiş sayılacaklardır.

Geçici Madde 6. — Maddede, haklarında geçici 1 ve 2 nci madde hükümleri uygulanmış bulunan tutukluların, Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren 15 gün içinde salıverilecekleri ve salıverilme işleminin hangi mercilerce yapılacağı belirtilmektedir. Maddeye göre haklarında kamu davaları devam edenler tutuksuz olarak yargılanacaklardır.

Geçici Madde 7. — Geçici 1, 2 ve 3 üncü madde gereğince verilen infazın geri bırakılması kararlarına ait bilgiler Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne gönderilecek ve bu bilgiler geçici 5 inci maddede belirtilen sürece bilgi ortamında saklanacak, savcılık ve mahkemelerde sabıka kayıtlarının sorulması durumunda hakkında infazın tehirine karar verilenlere dair olan bu bilgiler de bildirilecektir.

Geçici Madde 8. — Maddeye göre, bu Kanunun geçici hükümlerinin uygulanması müsadere hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmemektedir.

Geçici Madde 9. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte şartla salıverilme hükümlerinden yararlananlar hakkında geçici maddeler hükümleri uygulanmayacaktır.

Ayrıca Türk Silahlı Kuvvetlerinin en büyük özelliğini teşkil eden üstün disiplin anlayış ve uygulamasına zarar gelmemesi için, bu Kanuna göre cezalarının infazı geri bırakılan asker kişiler hakkında verilen fer'i veya mütemmim cezaların aynen yerine getirilmesi ve Askeri Ceza Kanununa göre aslı ceza olarak verilen ihraç, tard ve rütbenin geri alınması cezalarının da bu Kanun kapsamı dışında kalması esası benimsenmiştir. Ayrıca bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce fer'i veya mütemmim ceza veya aslı ceza mahkûmiyetleri sebebiyle silahlı kuvvetlerden ilişiği kesilenler tekrar silahlı kuvvetlere alınamayacaklardır.

Geçici Madde 10. — Özel infaz kurumu binaları inşa edilinceye kadar, bu Kanun kapsamına giren suçlardan tutuklu ve hükümlü olanların muhafazasının, diğer infaz kurumlarında yapılması öngörülmektedir.

Geçici Madde 11. — Maddede terör suçluları için getirilen ve Kanunun 18 inci maddesinde yer alan şartla salıverilme hükümlerinin, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra bu Kanun kapsamına giren suçları işleyenlere uygulanması esası getirilmektedir.

Geçici Madde 12. — Terör suçlularının tecavüzleri sonucu yaralanan veya malul kalanların kendilerine, öldürülenlerin ise dul ve yetimlerine bağlanacak maaş veya yapılacak yardımların ülkemizde terörün yoğunluk kazandığı 1.1.1968 tarihinden itibaren 22 nci madde şümülüne girenleri de kapsayacak şekilde yayımı tarihini takip eden aybaşından geçerli olarak uygulanması esası benimsenmektedir.

Geçici Madde 13. — Herhangi bir sebeple askerlik yükümlülüğünü yapmamış bulunan, 1952 ve daha yaşlı doğumlu yükümlülerin, askere alınmaması öngörülmüştür.

Madde 24. — Maddede, yürürlükten kaldırılan kanunlar veya kanunların hükümleri belirtilmektedir.

Madde 25. — Yürürlük maddesidir.

Madde 26. — Yürütme maddesidir.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No. : 1/802

Karar No. : 52

10.4.1991

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Terörle Mücadele Kanunu Tasarısı Adalet Bakanı Oltan Sungurlu'nun, Adalet, İçişleri, Millî Savunma Bakanlıkları Askerî Yargıtay Başkanlığı ve Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinden bir temsilcinin de katılmalarıyla Komisyonumuzun 9.4.1991 Tarihli 12 ve 10.4.1991 Tarihli 13 üncü birleşimlerinde incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiş ve maddeler üzerinde yapılan kabul, ilave ve değişiklikler sırasıyla aşağıda açıklanmıştır.

1. Tasarının 1 inci maddesinin ikinci satırında yeralan "yöntemleriyle" ibaresi maddeye açıklık kazandırmak üzere "yöntemlerinden biriyle" şeklinde değiştirilmiştir.

2. Tasarının 2 nci maddesinin ikinci fıkrası örgüt mensubu olmasalar dahi örgüt adına suç işleyenlere, işledikleri suça ilave olarak ayrıca, örgüte girenlere verilen cezanın da verilmesini sağlamak ve bu suretle terörle mücadelede etkinliği artırmak amacıyla yeniden düzenlenmiştir.

3. Tasarının 3, 4 ve 5 inci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

4. Tasarının 6 ncı maddesinin birinci fıkrası daha iyi anlaşılmasını sağlamak amacıyla redaksiyona tabi tutulmuş, dördüncü fıkrası ise yanlış anlaşılmalara sebebiyet verebileceği düşüncesiyle madde metninden çıkarılmıştır.

5. Tasarının 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında yeralan "her ne şekil ve suretle olursa olsun" ibaresi metinden çıkarılmış, beşinci fıkrada yapılan düzenleme ile mevkute sahiplerine verilen hapis cezası kaldırılmış, sorumlu müdürlere ise para cezasına ilave olarak "altı aydan iki yıla kadar" hapis cezası öngörülmüştür.

6. Tasarının 8 inci maddesinin birinci fıkrası, maddede belirtilen amaçlarla örgüt kurmayı da müeyyide altına almak amacıyla yeniden düzenlenmiş, ikinci fıkrası ise 7 nci maddenin beşinci fıkrasında yapılan değişikliğe paralel olarak düzeltilmiştir.

7. Tasarının 9 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

8. Tasarının 10 uncu maddesi Anayasanın tutuklamaya ilişkin hükümlerine uygun şekilde yeniden düzenlenmiştir.

9. Tasarının 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine müdahilin de üç avukatla temsil edilebilmesini sağlamak amacıyla "sanık" kelimesinden sonra "ve müdahil" ibaresi eklenmiş, (b) bendinde sanığın avukatı ile görüşmesinde kolaylık sağlayabilmek amacıyla değişiklik yapılmıştır.

10. Tasarının 12 nci maddesinde yeralan "gerekli süre" ibaresi fazla gecikmelere engel olmak amacıyla "gerekli makul süre" şeklinde düzeltilmiştir.

11. Tasarının 13 üncü maddesi aynen benimsenmiştir.
12. Tasarının 14 üncü maddesinin ikinci cümlesi hâkimin takdir hakkına dokunulmaması amacıyla metinden çıkarılmıştır.
13. Tasarının 15 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.
14. Tasarının 16 ncı maddesi Anayasanın 143 üncü maddesine aykırı görülerek Tasarı metninden çıkarılmıştır.
15. Tasarının 17 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan “ifası sırasında işledikleri” ibareleri “ifasından doğduğu iddia edilen” şeklinde değiştirilmiş, ikinci fıkradaki “yeterli sayıda avukat” ibaresi ise “en çok üç avukat” şeklinde düzenlenmiş ve 16 ncı madde olarak kabul edilmiştir.
16. Tasarının 18 inci maddesinin birinci fıkrasındaki “tek kişilik ve üç kişilik” ibaresi “tek kişilik veya üç kişilik” şeklinde düzeltilmiş ve 17 nci madde olarak kabul edilmiştir.
17. Tasarının 19 uncu maddesi 18, 20 nci maddesi maddedeki “18” rakamı “17” olarak düzeltilerek, 19, 21 inci maddesi 20 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.
18. Tasarının 22 nci maddesinin birinci fıkrasında hakkında koruma tedbirleri alınacaklar arasına bazı görevliler de ilave edilmiş, bu görevlilerin kendilerine eş ve çocuklarının canına, terör suçluları tarafından vukubulacak bir tecavüzü savmak için silah kullanmaya yetkili olduklarına ilişkin bir fıkra ilave edilmiş ve 21 inci madde olarak kabul edilmiştir.
19. Tasarının 23 üncü maddesinin birinci fıkrasında redaksiyon yapılmış, fıkranın (c) bendine yapılan ilave ile malul olanlara da konut kredisinden yararlanma imkânı sağlanmış ve 22 nci madde olarak kabul edilmiştir.
20. Tasarıya “Terörden zarar gören diğer kişilere yardım” başlığı altında 23 üncü madde olarak yeni bir madde ilave edilmiş, kamu görevlisi olmayan ve terörden zarar gören vatandaşların Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonundan yardım almaları imkânı sağlanmıştır.
21. Tasarının beşinci bölümünde düzenlenen geçici maddelerin 31.12.1990 tarihine kadar işlenen suçlar sebebiyle verilen veya verilecek cezaların infazının geri bırakılmasını düzenlemesi sebebiyle tümü göz önünde bulundurularak incelenmiş, infazın geri bırakılması yerine, hükümlülerin şartla tahliye sürelerinin artırılmasının daha uygun olacağı sonucuna varılmıştır. Bu nedenle geçici 1 inci madde bu esaslar göz önünde bulundurularak yeniden düzenlenmiş, ayrıca şartla tahliyeden istifade edeceklerin suç tarihi tasarının Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk tarihi olan 8.4.1991 olarak belirlenmiştir.
22. Tasarının geçici 2 nci maddesi geçici 1 inci maddede yapılan değişikliğe paralel olarak yeniden düzenlenmiş, tutuklu ve kesinleşmiş mahkûmiyet kararı bulunan hükümlülerin tahliye esasları belirlenmiştir.
23. Tasarının geçici 3 üncü maddesi Kanunun geçici 1 inci maddesi hükmünden istifade edeceklerin kanunun yayımından sonra cezaevi disiplinini bozmalarını önlemek amacıyla yeniden düzenlenmiştir.
24. Tasarının geçici 4 üncü maddesine geçici 1 inci madde ile getirilen şartla tahliye imkânından yararlanamayacak suçlar arasına Türk Ceza Kanununun 403, 404/1, 405, 406 ve 407 nci maddeleri ilave edilmiştir.

25. İnfazın geri bırakılması hükümlerinden vazgeçilmesi ve şartla tahliye hükümlerine dönülmesi nedeniyle Tasarının geçici 5, 6, 7, 8 ve 9 uncu maddeleri Tasarı metninden çıkarılmıştır.

26. Tasarıya Kanununun geçici madde hükümlerinden istifade edebilmelerine kolaylık getirmek amacıyla yurt dışında bulunan Türk Vatandaşlığını kaybetmiş kişilerin kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde yurda girişlerinde herhangi bir şart aranmayacağını hükme bağlayan yeni bir madde ilave edilmiş ve Geçici 5 inci Madde olarak kabul edilmiştir.

27. Tasarının Geçici 10 uncu Maddesi Geçici 6 ncı Madde, Geçici 11 inci Maddesi maddede yer alan "19" rakamı "18" olarak düzeltilerek Geçici 7 nci madde, Geçici 12 nci Maddesi Maddedeki "23" rakamı "22" olarak düzeltilerek Geçici 8 inci Madde olarak kabul edilmiştir.

28. Tasarının Geçici 13 üncü Maddesi Askerlik Kanununda gerekli düzenleme yapılacağı gerekçesiyle Tasarı metninden çıkarılmıştır.

29. Tasarıya bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümler çerçevesinde mahkeme kararıyla idareleri kayyuma verilen sendika, dernek ve vakıflara ait taşınır ve taşınmaz malların hazineye devrine dair yeni bir madde Geçici 9 uncu Madde olarak ilave edilmiştir.

30. Tasarının 24, 25 ve 26 ncı maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan
Alpaslan Pehlivanlı

Ankara
Sözcü

A. Reyhan Sakallıoğlu

Sakarya
Üye

Mehmet Can

Adana

(İmzada bulunamadı)

Üye

Beytullah Mehmet Gazioğlu

Bursa

(İmzada bulunamadı)

Üye

Mehmet Kahraman

Diyarbakır

1, 2, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 16, 17, 20 inci maddeleri ile Geçici 4 üncü Maddeye muhalifim.

Geçici son maddeye muhalifim.

Üye

Mehmet Pürdeloğlu

Hatay

Başkanvekili
Gökhan Maraş

Kırşehir
Kâtip

Ali Pınarbaşı

Konya
Üye

Hasan Namal

Antalya

Üye

Mustafa Cumhur Ersümer

Çanakkale

(İmzada bulunamadı)

Üye

Hasan Tanrıöver

Gaziantep

Üye

Abdülbaki Albayrak

İstanbul

Üye

Ali Haydar Erdoğan

İstanbul

1, 2, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 16, 17, 20 inci maddeler ile Geçici 4 ve Geçici son maddeye muhalifim.

Üye

Burhan Cahit Gündüz

İzmir

Geçici 9 unu maddeye müstenkif

Üye

Ömer Türkçakal

Kocaeli

1, 2, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 16, 17, 20 inci maddeler ile Geçici 4 ve Geçici son maddeye muhalifim.

Üye

İhsan Nuri Topkaya

Ordu

(İmzada bulunamadı)

Üye

Bülent Akarcalı

İstanbul

Üye

Murat Başesgioglu

Kastamonu

Üye

Mehdin ışık

Muş

(İmzada bulunamadı)

Üye

Ahmet Neidim

Sakarya

Üye

Kamer Genç

Tunceli

(İmzada bulunamadı)

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Terörle Mücadele Kanunu Tasarısı

BİRİNCİ BÖLÜM

Tanım ve Terör Suçları

Terör Tanımı

MADDE 1. — Terör; baskı, cebir ve şiddet, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemleriyle, Anayasada belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini, siyasî, hukukî, sosyal, laik, ekonomik düzenini değiştirmek, Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk Devletinin ve Cumhuriyetinin varlığını tehlikeye düşürmek, devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, Devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından girişilecek her türlü eylemlerdir.

Bu Kanunda yazılı olan örgüt, iki veya daha fazla kimsenin aynı amaç etrafında birleşmesiyle meydana gelmiş sayılır.

Örgüt terimi, Türk Ceza Kanunu ile ceza hükümlerini içeren özel kanunlarda geçen teşekkül, cemiyet, silahlı cemiyet, çete veya silahlı çeteyi de kapsar.

Terör Suçlusu

MADDE 2. — Birinci maddede belirlenen amaçlara ulaşmak için meydana getirilmiş örgütlerin mensubu olup da, bu amaçlar doğrultusunda diğerleri ile beraber veya tek başına suç işleyen veya amaçlanan suçu işlemese dahi örgütlerin mensubu olan kişi terör suçlusudur.

Örgüte mensup olmasa dahi terör örgütü adına suç işleyen kişi de terör suçlusu sayılır.

Terör Suçları

MADDE 3. — Türk Ceza Kanununun 125, 131, 146, 147, 148, 149, 156, 168, 171 ve 172 nci maddelerinde yazılı suçlar, terör suçlarıdır.

Terör Amacı ile İşlenen Suçlar

MADDE 4. — Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Türk Ceza Kanununun 145, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 157 ve 169 uncu maddeleri ile 499 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yazılı suçlar,

b) 2845 sayılı Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 9 uncu maddesinin (b), (c), (e) bentlerinde yazılı suçlar,

1 inci maddede belirtilen terör amacı ile işlendiği takdirde terör suçu sayılır.

Cezaların Artırılması

MADDE 5. — 3 ve 4 üncü maddelerde yazılı suçları işleyenler hakkında ilgili kanunlara göre tayin edilecek şahsî hürriyeti bağlayıcı cezalar veya para cezaları yarı oranında artırılarak hükmolunur. Bu suretle tayin olunacak cezalarda, gerek o fiil için, gerek her nevi ceza için muayyen olan cezanın yukarı sınırı aşılabılır. Ancak şahsî hürriyeti bağlayıcı cezalarda bu sınır ağır hapiste 36, hapiste 25, hafif hapiste 10 yılı geçemez.

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Terörle Mücadele Kanunu Tasarısı

BİRİNCİ BÖLÜM Tanım ve Terör Suçları

Terör Tanımı

MADDE 1. — Terör; baskı, cebir ve şiddet, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, Anayasada belirtilen Cumhuriyet'in niteliklerini, siyasî, hukukî, sosyal, laik, ekonomik düzenini değiştirmek, Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk Devletinin ve Cumhuriyetinin varlığını tehlikeye düşürmek, devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, Devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından girişilecek her türlü eylemlerdir.

Bu Kanunda yazılı olan örgüt, iki veya daha fazla kimsenin aynı amaç etrafında birleşmesiyle meydana gelmiş sayılır.

Örgüt terimi, Türk Ceza Kanunu ile ceza hükümlerini içeren özel kanunlarda geçen teşekül, cemiyet, silahlı cemiyet, çete veya silahlı çeteyi de kapsar.

Terör Suçlusu

MADDE 2. — Birinci maddede belirlenen amaçlara ulaşmak için meydana getirilmiş örgütlerin mensubu olup da, bu amaçlar doğrultusunda diğerleri ile beraber veya tek başına suç işleyen veya amaçlanan suçu işlemese dahi örgütlerin mensubu olan kişi terör suçlusudur.

Terör örgütüne mensup olmasa dahi örgüt adına suç işleyenler de terör suçlusu sayılır ve örgüt mensupları gibi cezalandırılırlar.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Açıklama ve Yayınlama

MADDE 6. — İsim ve kimlik belirterek veya belirtilmese de kime ilişkin bulunduğunun anlaşılmasını sağlayacak surette kişilere karşı örgütler tarafından suç işleneceğini veya terörle mücadelede görev almış kamu görevlilerinin hüviyetlerini açıklayanlar veya yayınlayanlar veya bu yolla kişileri hedef gösterenler beş milyon liradan on milyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Terör örgütlerinin bildiri veya açıklamalarını basanlara veya yayınlayanlara beş milyon liradan on milyon liraya kadar ağır para cezası verilir.

Bu Kanunun 15 inci maddesine aykırı olarak muhbirlerin hüviyetlerini açıklayanlar veya yayınlayanlar beş milyon liradan on milyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Bu Kanun kapsamına giren suçların hazırlık tahkikatının seyrinin olumsuz yönde değişmesine sebep olabilecek bilgileri açıklayanlar veya yayanlar beş milyon liradan on milyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkralarda belirtilen fiillerin 5680 sayılı Basın Kanununun 3 üncü maddesindeki mevkuteler vasıtasıyla işlenmesi halinde, ayrıca sahiplerine de; mekute bir aydan az süreli ise bir önceki ay ortalama fiilî satış miktarının, aylık veya bir aydan fazla süreli ise bir önceki fiilî satış miktarının, mekute niteliğinde bulunmayan basılı eserler ile yeni yayına giren mevkuteler hakkında ise, en yüksek tirajlı günlük mekutenin bir önceki ay ortalama satış tutarının yüzde doksanı kadar ağır para cezası verilir. Ancak, bu ceza elli milyon liradan az olamaz. Bu mevkutelerin sorumlu müdürlerine, sahiplerine verilecek cezanın yarısı uygulanır.

Terör Örgütleri

MADDE 7. — 3 ve 4 üncü maddelerle Türk Ceza Kanununun 168, 169, 171, 313, 314 ve 315 inci maddeleri hükümleri saklı kalmak kaydıyla bu Kanunun 1 inci maddesinin kapsamına giren örgütleri her ne nam altında olursa olsun kuranlar veya bunların faaliyetlerini düzenleyenler veya yönetenler beş yıldan on yıla kadar ağır hapis ve ikiyüz milyon liradan beşyüz milyon liradaya kadar ağır para cezası, bu örgütlere girenler üç yıldan beş yıla kadar ağır hapis ve yüz milyon liradan üçyüz milyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

Yukarıdaki fıkra uyarınca meydana getirilen örgüt mensuplarına her ne şekil ve suretle olursa olsun yardım edenlere ve örgütle ilgili propaganda yapanlara filleri başka bir suç oluştursa bile ayrıca bir yıldan beş yıla kadar hapis ve elli milyon liradan yüz milyon liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

Bu yardım; dernek, vakıf, siyasi parti, işçi ve meslek kuruluşlarına veya bunların yan kuruluşlarına ait bina, lokal, büro veya eklentilerinde veya öğretim kurumlarında veya öğretim yurtlarında veya bunların eklentilerinde yapılırsa ikinci fıkradaki cezaların iki katı hükmolunur.

Ayrıca; dernek, vakıf, sendika ve benzeri kurumların teröre destek oldukları tespit edildiğinde faaliyetleri durdurulur ve mahkemece kapatılır. Kapatılan bu kuruluşların mal varlığınının müsadereğine karar verilir.

Yukarıdaki 2 nci fıkrada belirtilen örgütle ilgili propaganda suçunun 5680 sayılı Basın Kanununun 3 üncü maddesinde belirtilen mevkuteler vasıtası ile işlenmesi halinde, ayrıca sahiplerine de bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile birlikte mekute bir aydan az süreli ise,

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Açıklama ve Yayınlama

MADDE 6. — İsim ve kimlik belirterek veya belirtmeyerek terör örgütleri tarafından kimle yönelik olduğunun anlaşılmasını sağlayacak surette kişilere karşı suç işleneceğini veya terörle mücadelede görev almış kamu görevlilerinin hüviyetlerini açıklayanlar veya yayınlayanlar veya bu yolla kişileri hedef gösterenler beşmilyon liradan onmilyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Terör örgütlerinin bildiri veya açıklamalarını basanlara veya yayınlayanlara beşmilyon liradan onmilyon liraya kadar ağır para cezası verilir.

Bu Kanunun 15 inci maddesine aykırı olarak muhbirlerin hüviyetlerini açıklayanlar veya yayınlayanlar beşmilyon liradan onmilyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkralarda belirtilen fiillerin 5680 sayılı Basın Kanununun 3 üncü maddesindeki mevcuteler vasıtasıyla işlenmesi halinde, ayrıca sahiplerine de; mevkute bir aydan az süreli ise bir önceki ay ortalama fiilî satış miktarının, aylık veya bir aydan fazla süreli ise bir önceki fiilî satış miktarının, mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eserler ile yeni yayına giren mevcuteler hakkında ise, en yüksek tirajlı günlük mevkutenin bir önceki ay ortalama satış tutarının yüzde doksanı kadar ağır para cezası verilir. Ancak, bu ceza ellimilyon liradan az olamaz. Bu mevcutelerin sorumlu müdürlerine, sahiplerine verilecek cezanın yarısı uygulanır.

Terör Örgütleri

MADDE 7. — 3 ve 4 üncü maddelerle Türk Ceza Kanununun 168, 169, 171, 313, 314 ve 315 inci maddeleri hükümleri saklı kalmak kaydıyla bu Kanunun 1 inci maddesinin kapsamına giren örgütleri her ne nam altında olursa olsun kuranlar veya bunların faaliyetlerini düzenleyenler veya yönetenler beş yıldan on yıla kadar ağır hapis ve ikiyüz milyon liradan beşyüzmilyon liraya kadar ağır para cezası, bu örgütlere girenler üç yıldan beş yıla kadar ağır hapis ve yüzmilyon liradan üçyüzmilyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

Yukarıdaki fıkra uyarınca meydana getirilen örgüt mensuplarına yardım edenlere ve örgütle ilgili propaganda yapanlara fiilleri başka bir suç oluştursa bile ayrıca bir yıldan beş yıla kadar hapis ve ellimilyon liradan yüzmilyon liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

Bu yardım; dernek, vakıf, siyasi parti, işçi ve meslek kuruluşlarına veya bunların yan kuruluşlarına ait bina, lokal, büro veya eklentilerinde veya öğretim kurumlarında veya öğretim yurtlarında veya bunların eklentilerinde yapılırsa ikinci fıkradaki cezaların iki katı hükmolunur.

Ayrıca; dernek, vakıf, sendika ve benzeri kurumların teröre destek oldukları tespit edildiğinde faaliyetleri durdurulur ve mahkemece kapatılır. Kapatılan bu kuruluşların mal varlıklarının müsadereğine karar verilir.

Yukarıdaki 2 nci fıkrada belirtilen örgütle ilgili propaganda suçunun 5680 sayılı Basın Kanununun 3 üncü maddesinde belirtilen mevcuteler vasıtası ile işlenmesi halinde, ayrıca sahiplerine de mevkute bir aydan az süreli ise, bir önceki ay ortalama satış miktarının; mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eserler ile yeni yayına giren mevcuteler hakkında ise, en yüksek tirajlı günlük mevkutenin bir önceki ay ortalama satış tutarının yüzde doksanı kadar ağır para

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

bir önceki ay ortalama satış miktarının; mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eserler ile yeni yayına giren mevkuteler hakkında ise, en yüksek tirajlı günlük mevkutenin bir önceki ay ortalama satış tutarının yüzde doksani kadar ağır para cezası verilir. Ancak, bu para cezaları yüz milyon liradan az olamaz. Bu mevkutelerin sorumlu müdürlerine, sahiplerine verilecek cezanın yarısı uygulanır.

Devlet Aleyhine Propaganda

MADDE 8. — Hangi maksat ve düşünceyle olursa olsun Türkiye Cumhuriyeti Devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü hedef alan yazılı ve sözlü propaganda ile toplantı, gösteri ve yürüyüş yapılamaz. Yapanlar hakkında 1 yıldan 5 yıla kadar ağır hapis ve elli milyon liradan yüz milyon liraya kadar ağır para cezası hükümlenir.

Yukarıdaki fıkrada belirtilen propaganda suçunun 5680 sayılı Basın Kanununun 3 üncü maddesinde belirtilen mevkuteler vasıtası ile işlenmesi halinde, ayrıca sahiplerine de bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile birlikte mevkute bir aydan az süreli ise, bir önceki ay ortalama satış miktarının; mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eserler ile yeni yayına giren mevkuteler hakkında ise, en yüksek tirajlı günlük mevkutenin bir önceki ay ortalama satış tutarının yüzde doksani kadar ağır para cezası verilir. Ancak, bu para cezaları yüz milyon liradan az olamaz. Bu mevkutelerin sorumlu müdürlerine, sahiplerine verilecek cezanın yarısı uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Yargılama Usulleri

Görevli Mahkeme

MADDE 9. — Bu Kanun kapsamına giren suçlarla ilgili davalara Devlet Güvenlik Mahkemelerinde bakılır ve bu suçları işleyenler ile bunların suçlarına iştirak edenler hakkında bu Kanun ve 2845 sayılı Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Tutuklama

MADDE 10. — Bu Kanun kapsamına giren suçları işlediğine dair hakkında kuvvetli emare bulunan sanığın 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 104 üncü maddesindeki tutuklama sebepleri aranmaksızın tutuklanmasına karar verilebilir.

Avukat Tarafından Temsil ve Görüştürülme

MADDE 11. — Bu Kanun uygulanmasında;

a) Sanık en fazla üç avukat tarafından temsil edilir.

b) Tutuklu sanık veya hükümlü avukatı ile tutukevi veya cezaevi görevlilerinin nezaretinde görüştürülebilir. Bu görüşme sırasında fizikî engel konulmak suretiyle tutuklu veya hükümlü ile avukatın doğrudan temasına mani olunur. Görüşme süresi ile alınacak diğer kontrol önlemlerini Cumhuriyet başsavcısı belirler.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

cezası verilir. Ancak, bu para cezaları yüz milyon liradan az olamaz. Bu mevkutelerin sorumlu müdürlerine, sahiplerine verilecek para cezasının yarısı uygulanır ve altı aydan iki yıla kadar hapis cezası hükmolunur.

Devlet Aleyhine Propaganda

MADDE 8. — Hangi yöntem, maksat ve düşünceyle olursa olsun Türkiye Cumhuriyeti Devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı amaçlayan örgüt kurulamaz, bu amaçla propaganda ile toplantı, gösteri ve yürüyüş yapılamaz. Bu amacı güden örgütleri her ne şekil ve nam altında olursa olsun kuranlar veya bunların faaliyetlerini düzenleyenler veya yönetenler beş yıldan sekiz yıla kadar ağır hapis ve yüz milyon liradan ikiyüz milyon liraya kadar ağır para cezası, bu örgütlere girenler ile bu amaçlarla propaganda veya toplantı, gösteri ve yürüyüş yapanlar üç yıldan beş yıla kadar ağır hapis ve ellimilyon liradan yüz milyon liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

Yukarıdaki fıkrada belirtilen propaganda suçunun 5680 sayılı Basın Kanununun 3 üncü maddesinde belirtilen mevkuteler vasıtası ile işlenmesi halinde, ayrıca sahiplerine de mevkute bir aydan az süreli ise, bir önceki ay ortalama satış miktarının; mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eserler ile yeni yayına giren mevkuteler hakkında ise, en yüksek tirajlı günlük mevkutenin bir önceki ay ortalama satış tutarının yüzde doksanı kadar ağır para cezası verilir. Ancak, bu para cezaları yüz milyon liradan az olamaz. Bu mevkutelerin sorumlu müdürlerine, sahiplerine verilecek para cezasının yarısı uygulanır ve altı aydan iki yıla kadar hapis cezası hükmolunur.

İKİNCİ BÖLÜM

Yargılama Usulleri

Görevli Mahkeme

MADDE 9. — Tasarının 9 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tutuklama

MADDE 10. — Bu Kanun kapsamına giren suçları işlediğine dair hakkında kuvvetli belirti bulunan sanığın, kaçmasını, delillerin yok edilmesini veya değiştirilmesini önlemek maksadıyla tutuklanmasına karar verilebilir.

Avukat Tarafından Temsil ve Görüştürülme

MADDE 11. — Bu Kanun uygulanmasında;

- a) Sanık ve müdahil en fazla üç avukat tarafından temsil edilir.
- b) Tutuklu sanık veya hükümlü avukatı ile tutukevi veya cezaevi görevlilerinin nezaretinde görüştürülebilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Gözetim Süresi

MADDE 12. — Bu Kanun hükümlerine tabi suçlar sebebiyle yakalanan kimse, tutulma yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli süre hariç en geç kırksekiz saat ve toplu olarak işlenen suçlarda en çok onbeş gün içinde hâkim önüne çıkarılır.

Tutanak Düzenleyenlerin Dinlenmeleri

MADDE 13. — Bu Kanun kapsamına giren suçların soruşturması sırasında sanıkların ve tanıkların ifadelerini alan veya olay ve tespit tutanağı düzenleyen zabıta amir ve memurları, zaruret görülmesi halinde duruşmada tanık olarak dinlenebilirler. Ancak, bunların tanık olarak dinlenmelerine karar verilmesi halinde, ifadeleri yapılacak gizli duruşmada alınır.

Ertelene ve Paraya Çevirme

MADDE 14. — Bu Kanun kapsamına giren suçlardan dolayı verilen cezalar, para cezasına veya tedbirlerden birine çevrilemez ve ertelenemez. Sanıklar hakkında, duruşmadaki iyi hali sebebine dayanılarak Türk Ceza Kanununun 59 uncu maddesi hükmü uygulanamaz.

Muhbirlerin Hüviyelerinin Açıklanmaması

MADDE 15. — Bu Kanun kapsamına giren suçları ve suçluları ihbar edenlerin hüviyetleri, rızaları olmadıkça veya ihbarın mahiyeti haklarında suç teşkil etmedikçe açıklanmaz.

Zabıta Amir ve Memurlarının İşledikleri Suçlar

MADDE 16. — Zabıta amir ve memurlarının ve bu amaçla görevlendirilen diğer personelin bu Kanun kapsamına giren suçların soruşturma ve kovuşturması sırasında işledikleri suçlarla ilgili davalara Devlet Güvenlik Mahkemelerinde bakılır.

Tutuksuz Yargılama

MADDE 17. — Terörle mücadelede görev alan istihbarat ve zabıta amir ve memurları ile bu amaçla görevlendirilmiş diğer personelin bu görevlerinin ifası sırasında işledikleri suçlardan dolayı haklarında açılan kamu davası sonuçlanıncaya kadar tutuksuz yargılanırlar.

Terörle mücadelede görev alan istihbarat ve zabıta amir ve memurları ile bu amaçla görevlendirilmiş diğer personelin bu görevlerinin ifası sırasında işledikleri suçlardan dolayı aleyhlerine açılan davalarda yeterli sayıda avukat bulundurulur ve bunlara avukatlık ücreti tarifesine bağlı olmaksızın yapılacak ödemeler, ilgili kuruluşlar bütçelerine konulacak ödenekten karşılanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Cezaların İnfazı

Cezaların İnfazı ve Tutukluların Muhafazası

MADDE 18. — Bu Kanun kapsamına giren suçlardan mahkûm olanların cezaları, tek kişilik ve üç kişilik oda sistemine göre inşa edilen özel infaz kurumlarında infaz edilir.

Bu kurumlarda açık görüş yaptırılmaz. Hükümlerin birbirleriyle irtibatına ve diğer hükümlülerle haberleşmesine engel olunur.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Gözetim Süresi

MADDE 12. — Bu Kanun hükümlerine tabi suçlar sebebiyle yakalanan kimse, tutulma yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli makul süre hariç en geç kırksekiz saat ve toplu olarak işlenen suçlarda en çok onbeş gün içinde hâkim önüne çıkarılır.

MADDE 13. — Tasarının 13 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ertelme ve Paraya Çevirme

MADDE 14. — Bu Kanun kapsamına giren suçlardan dolayı verilen cezalar, para cezasına veya tedbirlerden birine çevrilemez ve ertelenemez.

MADDE 15. — Tasarının 15 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 16 ncı maddesi metinden çıkarılmıştır.

Tutuksuz Yargılama

MADDE 16. — Terörle mücadelede görev alan istihbarat ve zabıta amir ve memurları ile bu amaçla görevlendirilmiş diğer personelin bu görevlerinin ifasından doğduğu iddia edilen suçlardan dolayı haklarında açılan kamu davası sonuçlanıncaya kadar tutuksuz yargılanırlar.

Terörle mücadelede görev alan istihbarat ve zabıta amir ve memurları ile bu amaçla görevlendirilmiş diğer personelin bu görevlerinin ifasından doğduğu iddia edilen suçlardan dolayı aleyhlerine açılan davalarda en çok üç avukat bulundurulur ve bunlara avukatlık ücreti tarifesine bağlı olmaksızın yapılacak ödemeler, ilgili kuruluşlar bütçelerine konulacak ödenekten karşılanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Cezaların İnfazı

Cezaların İnfazı ve Tutukluların Muhafazası

MADDE 17. — Bu Kanun kapsamına giren suçlardan mahkûm olanların cezaları, tek kişilik veya üç kişilik oda sistemine göre inşa edilen özel infaz kurumlarında infaz edilir.

Bu kurumlarda açık görüş yaptırılmaz. Hükümlülerin birbirleriyle irtibatına ve diğer hükümlülerle haberleşmesine engel olunur.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Bu kurumlarda cezasının en az üçte birini iyi halle geçiren hükümlülerden şartla tahliyelerine 3 yıldan az kalmış olanlar, diğer kapalı infaz kurumlarına nakledilebilirler.

Bu Kanun kapsamına giren suçlardan tutuklananlar da birinci fıkrada gösterilen şekilde inşa edilmiş tutukevlerinde muhafaza edilirler. İkinci fıkra hükümleri tutuklular hakkında da uygulanır.

Şartla Salverilme

MADDE 19. — Bu Kanun kapsamına giren suçlardan mahkûm olanlardan, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından ölüm cezasının yerine getirilmemesine karar verilenler 36 yıllarını, müebbet ağır hapis cezasına hükümlüler 30 yıllarını, diğer şahsî hürriyeti bağlayıcı cezalara mahkûm edilmiş olanlar hükümlülük süresinin 3/4'ünü çekmiş olup da iyi halli hükümlü niteliğinde buldukları takdirde talepleri olmaksızın şartla saliverilirler.

Bunlardan, tutuklu veya hükümlü iken firar edenler veya firara teşebbüs suçundan veya cezaevi idaresine karşı ayaklanma suçundan mahkûm edilmiş bulunanlar ile disiplin cezası olarak üç defa hücre hapsi cezası almış olanlar, bu disiplin cezaları kaldırılmış olsa bile şartla saliverilmeden yararlanamazlar.

Bu Kanun kapsamına giren suçlardan mahkûm olanlar, hükümlerinin kesinleşme tarihinden sonra bu Kanunun kapsamına giren bir suçu işlemeleri halinde, şartla salivermeden yararlanamazlar.

Bu hükümlüler hakkında, 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 19 uncu maddesinin bir ve ikinci fıkraları ile Ek 2 nci maddesi hükümleri uygulanmaz.

Ceza ve Tutukevi İnşaatı

MADDE 20. — 18 inci maddeye göre inşa edilecek ceza ve tutukevleri ile adliye ve zabıta nezarethanelerinin yapımında 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 89 uncu maddesi hükümleri uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Ödüllendirme

MADDE 21. — İçişleri Bakanlığınca belirlenecek, bu Kanun kapsamına giren suç faillerinin yakalanabilmesine yardımcı olanlara veya yerlerini yahut kimliklerini bildirenlere 1481 sayılı Asayişe Müessir Bazı Fiillerin Önlenmesi Hakkında Kanun Hükümlerine göre para ödülü verilir.

İçişleri Bakanlığınca ödül verilenler hakkında koruma tedbirleri alınır.

Koruma Tedbirleri

MADDE 22. — Terör ve anarşi ile mücadelede görev veren veya bu görevi ifa eden adli, istihbarî, idarî ve askerî görevliler, zabıta amir ve memurları ile bu görevlerden ayrılmış olanlar ve terör örgütlerinin açık hedefi haline gelen veya getirilenler ile suçların aydınlatılmasında yardımcı olan tanık ve ihbarcılar hakkında gerekli koruma tedbirleri Devlet tarafından alınır.

Bu koruma tedbirleri; talep halinde estetik cerrahi yoluyla fizyolojik görünümün değiştirilmesi dahil, nüfus kaydı, ehliyet, evlenme cüzdanı, diploma ve benzeri belgelerin değiştirilmesi, askerlik işleminin düzenlenmesi, menkul ve gayrimenkul mal varlıklarıyla ilgili hakları, sosyal güvenlik ve diğer hakların korunması gibi hususlarda düzenleme yapılır.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bu kurumlarda cezasının en az üçte birini iyi halle geçiren hükümlülerden şartla tahliyelerine 3 yıldan az kalmış olanlar, diğer kapalı infaz kurumlarına nakledilebilirler.

Bu kanun kapsamına giren suçlardan tutuklananlar da birinci fıkrada gösterilen şekilde inşa edilmiş tutukevlerinde muhafaza edilirler. İkinci fıkra hükümleri tutuklular hakkında da uygulanır.

MADDE 18. — Tasarının 19 uncu maddesi 18 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Ceza ve Tutukevi İnşaatı

MADDE 19. — 17 nci maddeye göre inşa edilecek ceza ve tutukevleri ile adliye ve zabıta nezarethanelerinin yapımında 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 89 uncu maddesi hükümleri uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Ödüllendirme

MADDE 20. — İçişleri Bakanlığınca belirlenecek, bu Kanun kapsamına giren suç faillerinin yakalanabilmesine yardımcı olanlara veya yerlerini yahut kimliklerini bildirenlere 1481 sayılı Asayişe Müessir Bazı Fiillerin Önlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre para ödülü verilir.

İçişleri Bakanlığınca ödül verilenler hakkında koruma tedbirleri alınır.

Koruma Tedbirleri

MADDE 21. — Terör ve anarşi ile mücadelede görev veren veya bu görevi ifa eden adli, istihbarî, idarî ve askerî görevliler, zabıta amir ve memurları, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü ve Genel Müdür Yardımcıları, terör suçlularının muhafaza edildiği ceza ve tutukevlerinin savcıları ve müdürleri, Devlet Güvenlik Mahkemeleri hâkim ve savcıları ile bu görevlerinden ayrılmış olanlar ve terör örgütlerinin açık hedefi haline gelen veya getirilenler ile suçların aydınlatılmasında yardımcı olan tanık ve ihbarcılar hakkında gerekli koruma tedbirleri Devlet tarafından alınır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Bu tedbirlerin uygulanmasında, İçişleri Bakanlığı ile ilgili diğer kurum ve kuruluşlar gerekli her türlü gizlilik kurallarına uymak zorundadırlar.

Koruma tedbirleriyle ilgili esas ve usuller Başbakanlıkça çıkarılacak bir yönetmelik ile belirlenir.

Malul Olanlarla Aylığa Müstehak Dul ve Yetimlere Yardım

MADDE 23. — Kamu görevlilerinden yurt içinde ve yurt dışında görevlerini ifa ederlerken veya sıfatları kalkmış olsa bile bu görevlerini yapmalarından dolayı; terör suçluları tarafından yaralanan, sakatlanan veya öldürülenler hakkında “2330 sayılı Nakdî Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun” hükümleri uygulanır. Ayrıca;

a) Malul olanlarla, ölenlerin aylığa müstehak dul ve yetimlerine bağlanacak aylığın toplam tutarı, bunların görevde olan emsallerinin almakta oldukları aylıklardan; emekli olanların öldürülmeleri halinde ise, dul ve yetimlerine bağlanacak aylığın toplam tutarı ve Kanuna göre kendisine bağlanabilecek emekli aylığından az olamaz. Az olması halinde aradaki fark tazminat olarak ilgili sosyal güvenlik kuruluşlarınca ödenir ve karşılığı Hazineден tahsil edilir.

b) Yurt içinde ve yurt dışında kamu konutlarından yararlanmakta iken malul olanların kendileri, ölenlerin aylığa müstehak dul ve yetimleri, Kamu Konutları Kanununda gösterilen özel tahsisli konutlarda oturanlar hariç olmak üzere, bir yıl süreyle kamu konutlarından yararlanmaya devam ederler. Bu süre sonunda kamu konutundan çıkacaklar ile kamu konutundan yararlanmayanlar ve özel tahsisli konutlarda oturanların istekleri halinde ikametgâh olarak kullanacakları yurt içindeki taşınmazın kira bedeli on yıl süre ile Devletçe karşılanır. Yurt dışındaki özel tahsisli konutlarda oturanların yurt dışı kira bedelleri de istekleri halinde bir yıl süre ile Devletçe karşılanır.

c) Konut kredisinden istifade bakımından 2559 sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanununun Ek 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasındaki hüküm; bunların dul kalan eşi, eşi hayatta değilse veya evlenmiş ise çocukları hakkında da uygulanır.

d) Malul olanlar ile, ölenlerin dul kalan eşleri ile reşit olmayan çocukları, yurt içinde Devlet Demiryollarında, denizyolları şehir hatlarında ve belediye toplu taşıt araçlarında ücretsiz seyahat ederler.

Kendilerine aylık bağlanan dul ve yetimler; ilgili sosyal güvenlik kurumları mevzuatı gereği aylıklarının kesilmesi halinde, bu madde ile verilen diğer haklardan da yararlanamazlar.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bu koruma tedbirleri; talep halinde estetik cerrahî yoluyla fizyolojik görünümün değiştirilmesi dahil, nüfus kaydı, ehliyet, evlenme cüzdanı, diploma ve benzeri belgelerin değiştirilmesi, askerlik işleminin düzenlenmesi, menkul ve gayrimenkul mal varlıklarıyla ilgili hataları, sosyal güvenlik ve diğer hakların korunması gibi hususlarda düzenleme yapılır.

Bu tedbirlerin uygulanmasında, İçişleri Bakanlığı ile ilgili diğer kurum ve kuruluşlar gerekli her türlü gizlilik kurallarına uymak zorundadırlar.

Koruma tedbirleriyle ilgili esas ve usuller Başbakanlıkca çıkarılacak bir yönetmelik ile belirlenir.

Yukarıda sayılanlardan kamu görevlileri, görevlerinden ayrılmış olsalar dahi terör suçluları tarafından kendilerine veya eş ve çocuklarının canına vuku bulan bir taarruzu savmak için silah kullanmaya yetkilidirler.

Malul Olanlarla Aylığa Müstehak Dul ve Yetimlere Yardım

MADDE 22. — Memur ve kamu görevlilerinden yurtiçinde ve yurtdışında görevlerini ifa ederlerken veya sıfatları kalkmış olsa bile bu görevlerini yapmalarından dolayı terör eylemlerine muhatap olarak yaralanan, sakatlanan, ölen veya öldürülenler hakkında 2330 sayılı Nakdî Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun'' hükümleri uygulanır. Ayrıca;

a) Malul olanlarla, ölenlerin aylığa müstehak dul ve yetimlerine bağlanacak aylığın toplam tutarı, bunların görevde olan emsallerinin almakta oldukları aylıklardan; emekli olanların öldürülmeleri halinde ise, dul ve yetimlerine bağlanacak aylığın toplam tutarı ve Kanuna göre kendisine bağlanabilecek emekli aylığından az olamaz. Az olması halinde aradaki fark tazminat olarak ilgili sosyal güvenlik kuruluşlarınca ödenir ve karşılığı Hazineден tahsil edilir.

b) Yurtiçinde ve yurtdışında kamu konutlarından yararlanmakta iken malul olanların kendileri, ölenlerin aylığa müstehak dul ve yetimleri, Kamu Konutları Kanununda gösterilen özel tahsisli konutlarda oturanlar hariç olmak üzere, bir yıl süreyle kamu konutlarından yararlanmaya devam ederler. Bu süre sonunda kamu konutundan çıkacaklar ile kamu konutundan yararlanmayanlar ve özel tahsisli konutlarda oturanların istekleri halinde ikametgâh olarak kullanacakları yurtiçindeki taşınmazın kira bedeli on yıl süre ile Devletçe karşılanır. Yurtdışındaki özel tahsisli konutlarda oturanların yurtdışı kira bedelleri de istekleri halinde bir yıl süre ile Devletçe karşılanır.

c) Konut kredisinden istifade bakımından 2559 sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanununun Ek 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasındaki hüküm; malul olanlar ile bunların dul kalan eşi, eşi hayatta değilse veya evlenmiş ise çocukları hakkında da uygulanır.

d) Malul olanlar ile, ölenlerin dul kalan eşleri ile reşit olmayan çocukları, yurtiçinde Devlet Demiryollarında, Denizyolları Şehir Hatlarında ve belediye toplu taşıt araçlarında ücretsiz seyahat ederler.

Kendilerine aylık bağlanan dul ve yetimler; ilgili sosyal güvenlik kurumları mevzuatı gereği aylıklarının kesilmesi halinde, bu madde ile verilen diğer haklardan da yararlanamazlar.

Terörden Zarar Gören Diğer Kişilere Yardım

MADDE 23. — Terör eylemlerinden dolayı zarar gören, can ve mal kaybına uğrayan, kamu görevlisi olmayan vatandaşlara Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonundan öncelikle yardım yapılır. Yardımın kapsam ve ölçüsü fonun mahallî yetkililerince belirlenir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

BEŞİNCİ BÖLÜM

Geçici Hükümler

GEÇİCİ MADDE 1. — 31.12.1990 tarihine kadar işlenen suçlar sebebiyle, bu Kanunun yayımı tarihinde;

a) 1. Haklarında hazırlık tahkikatı yapılmakta olan sanıkların suçu işlediklerine dair yeterli delil elde edildiği takdirde haklarında kamu davası açılır.

2. Haklarında hazırlık tahkikatına başlanmamış veya başlanmış olmakla beraber ele geçirilememiş olan kişiler, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altmış gün içinde yetkili makamlara teslim oldukları ve suçu işlediklerine dair yeterli delil elde edildiği takdirde haklarında kamu davası açılır. bu süre içinde teslim olmayanlar geçici maddeler hükümlerinden istifade edemezler.

3. Haklarında (1) ve (2) numaralı bentler gereğince kamu davası açılanlar ile daha önce kamu davası açılmış olan sanıkların yargılamaları yapılır. Duruşmalara gelmeyen sanıkların savcı veya hâkim huzurunda alınmış mevcut beyanları ile yetinilir, yapılan yargılama sonunda mahkûmiyete ilişkin hükmün kesinleşmesini müteakip verilen cezaların infazının geri bırakılmasına mahkemece duruşmasız olarak karar verilir.

b) Müebbet veya muvakkat hürriyeti bağlayıcı cezalar ile para cezalarına hükümlü bulunanlar hakkında, verilen cezaların infazının geri bırakılmasına mahkemece duruşmasız olarak karar verilir.

GEÇİCİ MADDE 2. — 31.12.1990 tarihine kadar işlenmiş olan suçlar sebebiyle verilen ölüm cezaları yerine getirilmez.

Bu suretle 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 19 uncu maddesi hükmüne göre çektirilmesi gereken cezanın infazının geri bırakılmasına mahkemece karar verilir.

GEÇİCİ MADDE 3. — 31.12.1990 tarihine kadar işlenen suçlar sebebiyle haklarında Türk Ceza Kanununun 119 uncu maddesinde öngörülen fiillerden dolayı hazırlık tahkikatı yapılmakta olanlar hakkında, Türk Ceza Kanununun 119 uncu maddesinin uygulanmasının geri bırakılmasına Cumhuriyet Savcısınca karar verilir.

GEÇİCİ MADDE 4. — 31.12.1990 tarihine kadar;

a) Kamu görevlilerini görevlerini ifa ederken veya sıfatları kalkmış olsa bile bu görevlerini yapmalarından dolayı öldürenler ve öldürmeye teşebbüs edenler ile bu suça iştirak edenler,

b) Türk Ceza Kanununun 125, 146 (son fıkrası hariç), 414, 416/ilk ve 418 inci maddelerine giren suçları işleyenler,

c) Askerî Ceza Kanununun 55, 56, 57, 58 ve 59 uncu maddelerine giren suçları işleyenler, Hakkında bu Kanunun geçici maddeler hükümleri uygulanmaz. Ancak, bu maddede sayılan suçlar dolayısıyla verilen ölüm cezaları hakkında da Geçici 2 nci Maddenin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 5. — Bu Kanunun Geçici 1, 2 ve 3 üncü madde hükümlerinden faydalananlar hakkında dava ve ceza zaman aşımı işler. Bu süreler içinde asgarî haddi iki yıldan fazla hürriyeti bağlayıcı cezayı gerektiren kasıtlı bir cürümden mahkûm oldukları takdirde evvelce haklarında hükmedilmiş veya hükmedilecek cezalar infaz edilir. Geçici 1 inci maddenin (b) bendine göre infazı geri bırakılanların cezalarının infaz edilmeyen kısmı aynen çektirilir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

BEŞİNCİ BÖLÜM

Geçici Hükümler

GEÇİCİ MADDE 1. — 8.4.1991 tarihine kadar işlenen suçlar sebebiyle;

a) Verilen ölüm cezaları yerine getirilmez. Bu durumda olanlar 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanununun 19 uncu maddesi hükmüne göre çekmeleri gereken cezalarının on yılını,

b) Müebbet ağır hapis cezasına hükümlü olanlar çekmeleri gereken cezalarının sekiz yılını,

c) Diğer şahsi hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûm edilmiş olanlar hükümlülük süresinin beşte birinin,

Çektikleri takdirde iyi halli olup olmadıklarına bakılmaksızın ve talepleri olmaksızın şartla salıverilirler.

Bu sürelerin tayininde hükümlünün tutuklu kaldığı süreler de hesaba katılır.

Bu hükümlüler hakkında 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Ek 2 nci maddesindeki indirim hükümleri uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 2. — 8.4.1991 tarihine kadar işlenen suçlar sebebiyle tutuklu olan sanıklardan;

a) Hazırlık tahkikatında, iddianameye esas olan suçun vasfına,

b) Son tahkikatta, iddianamede beyan olunan suça veya değişen suç vasfına,

Göre Kanunda belirtilen cezanın asgarî haddi esas alınmak suretiyle geçici 1 inci maddede belirtilen süreler kadar tutuklu kaldıkları anlaşılana, Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren otuz gün içerisinde,

1. Hakkında kamu davası açılmamış tutuklu sanıklar savcılıklarca,

2. Hakkında kamu davası açılmış tutuklu sanıklar ilgili mahkemelerce,

3. Dosyaları Yargıtayda veya Askerî Yargıtayda bulunanlar ilgili dairesince veya Başsavcılıklarınca,

Salıverilirler.

Haklarında kesinleşmemiş mahkûmiyet kararı bulunan tutuklu sanıkların geçici 1 inci maddede belirtilen sürelerinin tespitinde mahkûmiyet süreleri esas alınır.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu Kanunun yayımı tarihinden sonra, geçici 1 inci madde hükümlerinden istifade edecek olanlar, cezaevinin disiplinini bozucu hareketlerinden dolayı disiplin cezası aldıkları takdirde, Ceza İnfaz Kurumları ile Tevkifevlerinin Yönetimine ve Cezaların İnfazına Dair Tüzük hükümlerine göre disiplin cezaları kaldırılmadığı sürece, geçici 1 inci madde hükümlerinden istifade edemezler.

GEÇİCİ MADDE 4. — 8.4.1991 tarihine kadar;

a) Bu Kanunda terör suçlarından sayılan eylemler sonucu memur ve kamu görevlilerini görevlerini ifa ederken veya sıfatları kalkmış olsa bile bu görevlerini yapmalarından dolayı öldürenler veya öldürmeye teşebbüs edenler ile bu suçlara iştirak edenler,

b) Türk Ceza Kanununun 125, 146 (son fıkrası hariç), 403, 404/1, 405, 406, 407, 414, 416/ilk ve 418 inci maddelerine giren suçları işleyenler,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Bu hükümlüler hakkında şartla tahliyeye dair hükümler ile 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Ek 2 nci maddesinin indirime ilişkin hükümleri uygulanmaz. Geçici 2 nci maddeden faydalananlar ise ömür boyu hapiste kalırlar.

Bu Kanunun Geçici 1, 2 ve 3 üncü madde hükümlerinden faydalananlar, birinci fıkrada gösterilen süreler içinde belirtilen cezaları gerektiren bir suç işlemedikleri takdirde, hükümlü oldukları cezaı çekmiş sayılırlar.

GEÇİCİ MADDE 6. — Bu Kanunun Geçici 1, 2 ve 3 üncü maddeleri uygulanmış bulunan;

a) Hakkında kamu davası açılmamış tutuklu sanıklar savcı tarafından,

b) Hakkında kamu davası açılmış tutuklu sanıklar ilgili mahkemesince,

c) Dosyaları Yargıtayda ve Askerî Yargıtayda bulunan tutuklu sanıklar, Yargıtay veya Askerî Yargıtayın ilgili dairesince veya Başsavcılıklarınca,

d) Hükümleri infaz edilmekte olanlar hükmü veren mahkemece, ceza bu mahkemenin yargı çevresi dışındaki bir cezaevinde infaz ediliyorsa, hükmü veren mahkemenin bu yerdeki eşiti mahkemesince,

e) Haklarında sıkıyönetim askerî mahkemesince mahkûmiyet hükmü verilen hükümlüler, cezalarının infaz edilmekte olduğu mahal ağır ceza mahkemesince,

Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren onbeş gün içinde salıverilirler.

Haklarında kamu davaları devam edenler tutuksuz yargılanırlar.

(d) ve (e) bentlerine göre salıverilenler hakkında infazın geri bırakılması kararları, salıverilme kararını veren mahkeme tarafından verilir.

GEÇİCİ MADDE 7. — Geçici 1, 2 ve 3 üncü madde gereğince verilen infazın geri bırakılması kararlarına ait bilgiler Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğüne gönderilir. Bu bilgiler geçici 5 inci maddede belirtilen sürece bilgi ortamında saklanır.

GEÇİCİ MADDE 8. — Bu Kanunun geçici hükümleri, müsadere hükümlerinin ayrıca uygulanmasına engel değildir.

GEÇİCİ MADDE 9. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte halen şartla salıverilme hükümlerinden yararlanmakta olanlar hakkında geçici maddeler hükümleri uygulanmaz. Ancak, bunların ferî cezaları infaz edilmez.

Bu Kanuna göre cezalarının infazı geri bırakılan asker kişiler hakkında verilen ferî cezalar ile, mütemmim cezalar aynen yerine getirilir. Ayrıca; bu kişiler hakkında aslî ceza olarak verilen ihraç, tard ve rütbenin geri alınması cezaları bu Kanun kapsamı dışındadır. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ferî veya mütemmim ceza veya aslî ceza mahkûmiyetleri nedeniyle silahlı kuvvetlerden ilişiği kesilenler tekrar silahlı kuvvetlere alınmazlar.

GEÇİCİ MADDE 10. — Özel infaz kurumu binaları inşa edilinceye kadar terör suçundan tutuklu veya hükümlü olanlar diğer infaz kurumlarında muhafaza edilir.

GEÇİCİ MADDE 11. — Bu Kanunun 19 uncu maddesi hükmü, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra bu Kanun kapsamına giren suçları işleyenler hakkında uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 12. — Bu Kanunun 23 üncü maddesi, 1.1.1968 tarihinden itibaren bu madde şümulüne girenleri de kapsayacak şekilde yayımı tarihini takip eden aybaşından geçerli olarak uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 13. — Bu Kanunun yayımı tarihine kadar, herhangi bir sebeple askerli-

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

c) Askerî Ceza Kanununun 55, 56, 57, 58 ve 59 uncu maddelerine giren suçları işleyenler, Hakkında bu Kanunun geçici 1 ve 2 nci maddeleri hükümleri uygulanmaz. Ancak, bu maddede sayılan suçlar dolayısıyla verilen ölüm cezaları yerine getirilmez ve bu hükümlüler hakkında yalnız 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun şartla salıverilme hükümleri tatbik olunur.

GEÇİCİ MADDE 5. — 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 25 inci maddesinin (g) bendi gereğince Türk vatandaşlığı kaybettirilenerin bu Kanunun geçici maddeler hükümlerinden istifade edebilmeleri için bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde yurda girişlerinde herhangi bir şart aranmaz ve hudut kapılarından girişleri engellenemez.

GEÇİCİ MADDE 6. — Özel infaz kurumu binaları inşa edilinceye kadar terör suçundan tutuklu veya hükümlü olanlar diğer infaz kurumlarında muhafaza edilir.

GEÇİCİ MADDE 7. — Bu Kanunun 18 inci maddesi hükmü, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra bu Kanun kapsamına giren suçları işleyenler hakkında uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 8. — Bu Kanunun 22 nci maddesi, 1.1.1968 tarihinden itibaren bu madde şümülüne girenleri de kapsayacak şekilde yayımı tarihini takip eden aybaşından geçerli olarak uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 9. — Bu Kanunun 24 üncü maddesiyle yürürlükten kaldırılan hükümler çerçevesinde bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce mahkeme kararıyla idareleri kayyuma verilen sendika, dernek ve vakıflara ait taşınır ve taşınmaz mallar Hazineye devredilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ğini yapmamış 1952 ve daha yaşlı doğumlu olanlar askere alınmazlar. Bu madde hükümlerinden yararlananlar hakkında adli takibat yapılmaz.

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

MADDE 24. — a) 2 sayılı Hiyaneti Vataniye Kanunu,
b) 6187 sayılı Vicdan ve Toplanma Hürriyetlerinin Korunması Hakkında Kanun,
c) 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 140, 141, 142 ve 163 üncü maddeleri,
d) 2908 sayılı Dernekler Kanununun 5 inci maddesinin 7 ve 8 numaralı bentleri ile 6 ncı maddesinin 2 numaralı bendi,
yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 25. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 26. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

<i>Y. Akbulut</i>	
Başbakan	
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>M. Kaşçılar</i>	<i>K. İnan</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>G. Tüner</i>	<i>C. Çiçek</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>I. Çelebi</i>	<i>V. Dinçerler</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>İ. Özarslan</i>	<i>E. Konukman</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>İ. Özdemir</i>	<i>M. Taşar</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>K. Akkaya</i>	<i>H. Özüç</i>
Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı
<i>M. O. Sungurlu</i>	<i>M. Yazar</i>
İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı
<i>A. Aksu</i>	<i>A. K. Alptemoçin</i>
Maliye ve Gümrük Bakanı	Millî Eğitim Bakanı
<i>A. Kahveci</i>	<i>A. Akyol</i>
Bayındırlık ve İskân Bakanı	Sağlık Bakanı
<i>C. Altınkaya</i>	<i>H. Şıngın</i>
Ulaştırma Bakanı	Tarım, Orman ve Köyîşleri Bakanı
<i>C. Tüncer</i>	<i>L. Kayalar</i>
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	Sanayi ve Ticaret Bakanı
<i>İ. Aykut</i>	<i>Ş. Yürür</i>
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Kültür Bakanı
<i>F. Kurt</i>	<i>N. K. Zeybek</i>

Turizm Bakanı

İ. Aküzüm

Türkiye Büyük Millet Meclisi

(S. Sayısı : 554)

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

MADDE 24. — Tasarının 24 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük

MADDE 25. — Tasarının 25 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 26. — Tasarının 26 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.